

LA TENTACIÓN VIVE ARRIBA

The Seven Year Itch, Billy Wilder, 1955

Un *rodríguez* té problemes per conservar la seva fidelitat al matrimoni perquè la veïna del pis de dalt és molt guapa i juganera.

Aquesta pel·lícula és la més representativa de tota la filmografia de Marilyn Monroe, en aquest any tant important per a ella volem retre un petit homenatge projectant el film que conté la imatge més famosa de la història del cinema de Monroe: la imatge de les faldilles volant impulsades per l'aire del metro de Nova York i que han donat la volta al món i són una icona cinematogràfica.

El film és una estimulante comèdia romàntica amb el símbol sexual més gran dels EUA. La sensualitat de Marilyn Monroe va encendre l'ira dels censors i va provocar una forta polèmica que estigmatitzà la seva vida privada.

The seven year itch va reventar el conservadorisme dels 50; la seva visió de la infidelitat matrimonial va ser un escàndol per a les ments benpensants de l'època. El film està basat en la popular comèdia de Broadway de George Axelrod, sobre un home casat que tenia una aventura romàntica amb la seva preciosa veïna.

Hollywood no podia desaproveitar l'èxit de l'obra; però els anys cinquanta el cinema no gaudia de la mateixa llibertat artística que el teatre, totes les pel·lícules havien de ser sotmeses al examen del Codi Hayes. Els censors van dir que qualsevol film basat en l'obra violaria el codi de producció: «L'adulteri mai serà tema de comèdia o de riure.»

Billy Wilder que ja havia burlat la censura anteriorment amb temes tant polèmics com l'adulteri o l'alcoholisme s'ho va prendre com un gran repte.

Marilyn Monroe aleshores amb vint-i-vuit anys, ja s'havia fet famosa en el món del cel·luloide amb títols com: *Niagara*, *Gentlemen prefer blondes*, *How to marry a millionaire*. El 1953 va aparèixer despullada en la portada del primer número de la famosa revista eròtica *Playboy*, conmocionant Amèrica.

Quan la Fox va aconseguir els drets mitjançant un pacte que obligava a respectar l'explotació de la versió teatral. La pel·lícula no es podia estrenar fins a la desaparició de la cartellera teatral. Llavors va començar la cerca del co-protagonista. Buscaven un home normal no especialment guapo, però sí còmic.

En un primer càsting Wilder volia agafar a Walter Matthau, però la Fox no volia un actor novell, llavors van pensar en el mateix actor del paper de Broadway, Tom Ewell.

La famosa seqüència del metro va patir una forta censura i va ser una de les causes del divorci de Marilyn Monroe. El rodatge d'aquesta seqüència va crear una forta espectacularió, unes 20.000 persones es van apropar a l'escena per veure com les faldilles de la *sex symbol* del moment, volaven per dalt de la seva cintura. Al final les preses rodades en exteriors no van valdre per a res. El cridori de la gent —exaltadíssima per l'escena— les va fer inservibles i es van haver de repetir en un

estudi, on es va reproduir el cine i el carrer de Nova York al detall; van fer falta quaranta preses més per aconseguir la bona.

Al final la Fox en previsió de l'èxit del film va estrenar amb l'obra de teatre encara en cartell pagant la indemnització pertinent.

Billy Wilder va néixer a Sucha (Àustria-Hongria) el 22 de juliol de 1906. Va començar la seva carrera a Hollywood com a guionista treballant 18 anys amb l'equip de Charles Brackett de la Paramount. Wilder ja tenia experiència adquirida amb el cinema mut i les pel·lícules alemanyes, ell sempre a estat relacionat amb el gènere de comèdia, però no em d'oblidar que també ha tractat i amb gran professionalitat temes com: el periodisme amb *The Front Page*, l'alcoholisme *The Lost Weekend*, la cruel realitat de Hollywood *Sunset Boulevard*. També va ser capaç de fer un dels films més negres de la història del cinema *Double Indemnity*.

Un realitzador polifacètic que ens ha transmès com ningú l'humor més intel·ligent, pessimisme, romanticisme, ironia, sensualitat i la crítica social més afilada. Parlar d'ell és parlar inevitablement de l'escena de la boca del metro amb Marilyn Monroe, o de Gloria Swanson baixant les escales de l'escena final de *Sunset Boulevard*.

A *La tentación vive arriba* estem davant una obra mestra del cinema. Un film d'adulteri, sense adulteri, una sàtira sobre la sexualitat plena d'ironia i divertida.

La pel·lícula va ser la segona més taquillera de la història de Billy Wilder a la dècada dels 50, donant a la Fox 6 milions de benefici i recaudant 12 milions a la taquilla.

El film és un homenatge a l'estrella i als cineastes que van impulsar la llibertat artística en el cinema Americà.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Director: Billy Wilder

Guió: Billy Wilder i George Axelrod

Música: Alfred Newman

Producció: Twentieth Century Fox

Duració: 105min

Any: 1955

Equip artístic

Marilyn Monroe: La noia

Tom Ewell: Richard Sherman

Evelyn Heyes: Helen Sherman

Sonny Tufts: Tom McKenzie

Robert Straus: Kruhulik

Filmografia

1934

Mauvaise Graine (Curvas peligrosas)

1942

The Major and the Minor (El mayor y la menor)

1943

Five Graves to Cairo (Cinco tumbas)

1944

Double Indemnity (Perdición)

1945

The lost weekend (Días sin huella)

1948

The Emperor Waltz (El vals del Emperador)

A Foreign Affair (Berlin Occidente)

1950

Sunset Boulevard (El crepusculo de los dioses)

1951

Ace in the Hole (El gran carnaval)

1953

Stalag 17 (Traidor en el infierno)

1954

Sabrina

1955

The Seven Year Itch (La tentación vive arriba)

1957

The Spirit of St. Louis (El héroe solitario/ Lindberg: mi vuelo transoceánico)

Love in the afternoon (Ariane)

1958

Witness for the Prosecution (Testigo de cargo)

1959

Some like it hot (Con faldas y a lo loco)

1960

The apartmen (El apartamento)

1961

One Two Three (Uno, dos, tres)

1963

Irma la Douce (Irma la dulce)

1964

Kiss me, Stupid (Besame, tonto)

1966

The Fortune Cookie (En bandeja de plata)

1970

The Private life of S. Holmes (La vida privada de Sherlock Holmes)

1972

Avanti! (¿Qué ocurrió entre mi padre i tu madre?)

1974

The Front Page (Primera plana)

1978

Fedora

1981

Buddy, Buddy (Aquí un amigo)